

**R. P. Francisci Svarez Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi; Et In Conimbricensi Academia
Sacrarvm Litterarvm Olim Primarii Professoris Emeriti De
Divina Gratia Pars ...**

Continens Prolegomena sex, & duos priores libros De Necessitate Divinæ
Gratiæ Ad Honesta Opera

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1620

Capvt V. De quinta propositione obiecta Pelagio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94086](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94086)

multis per scripturas sanctas significari
 etas significari modis, modis. Quod autem
 huic causæ, de qua nunc agitur, satis est, si
 dixisset Pelagius, omnes omnino peccatores
 æterno igne, & æterno supplicio puniendos,
 quisquis iudicium id approbasset, in se
 ipsum primitus sententiam protulisset. Quis
 enim gloriabitur, se mundum esse à pec-
 catis? Quia vero nec omnes dixit, nec quos-
 dam, sed, nec, indefinite posuit, & hoc se-
 cundum Evangelium se dixisse respondit.
 Vera quidem sententia Episcopali est con-
 firmata iudicio. Sed adhuc ne aliquid en-
 tiam Episcopale iudicium, non impudenter
 inquitur.

CAPVT IV.

De Propositione quarta Pelagio obiecta.

Pelagius. **O**BIECTVM est illud Pelagio tanquam
 in suo libro scripserit, malum nec in co-
 gitationem venire. Respondit autem, hoc
 non ita posuimus sed diximus, debere stude-
 re Christianum, ne male cogitet. Quod,
 sicut decuit, Episcopi approbauerunt. Quis
 enim dubitat, malum cogitari non oportere?
 Et re vera in suo libro ad malum, cuius
 ita legitur, nec cogitandum, quod in hac
 intelligi solet, malum ne cogitari debere
 quidem. Hoc autem qui negat, quid aliud
 dicit, quam debere cogitari malum? Quod
 si verum esset, non diceretur in laude
 charitatis, *Non cogitat malum*. Venire tamen
 in cogitationem iustorum, atque Sanctorum,
 Deo notum probe asseritur, quia cogitatio
 vocari solet, * cum aliquid in mentem
 venit, & si consensio non sequatur, cogitatio
 vero, quæ culpam contrahit, & merito prohi-
 betur, consensione non caret. Potuit ergo
 fieri, ut mendosum codicem legerent, qui
 hoc ita obijciendum arbitrati sunt, tan-
 quam Pelagius dixerit, malum nec in cogit-
 ationem venire, id est, iustis, & sanctis in
 mentem non venire, quod malum est. Quæ
 sententia profecto absurdissima est, cum
 enim mala reprehendimus, nisi cogitata
 verbis, enuntiare non possumus; sed illa, ut
 diximus, culpabilis appellatur cogitatio ma-
 li, quæ consensionem trahit: cum ergo &
 hanc Pelagij responsionem iu-
 dices approba-
 sent.

CAPVT V.

De quinta propositione obiecta Pelagio.

Recitatum est aliud, quod in suo libello
 scripsit, Regnum cælorum etiam in ve-
 teri testamento promissum. Ad quod Pe-
 lagius, hoc & per Scripturas probare possibile
 est; hæretici autem in iniuriam veteris testa-
 menti hoc negant. Ego vero scripturarum
 auctoritatem sequutus, dixi, quoniam in
 Propheta Daniele scriptum est: *Et accipient*
sancti regnum altissimi. Quæ eius accepta re-
 sponse synodus dixit, neque hoc alia.
 num est à fide Ecclesiastica.

Nunquidnam ergo fratres nostros, ut et-
 iam hoc inter cætera obijcerent, sine causâ
 verba ista mouerunt? Non utique, sed vete-
 ris testamenti nomen modis duobus dici so-
 let, vno modo secundum diuinarum Scrip-
 turarum auctoritatem, alio secundum
 * vulgarissimam consuetudinem, Paulus
 namque Apostolus dixit ad Galatas: *Dicite*
mibi (a inquit) *sub lege volentes esse, legem non*
** vidistis? Scriptum est enim, quod Abraham duos*
filios habuit, vnum de ancilla, alterum de libera, quæ
*super sunt allegoria * hac enim sunt duo testamenta,*
vnun quidem in seruitutem generans, quæ est
Agar. Sina enim mons est in Arabia, quæ coniun-
cta est ei, quæ nunc est Hierusalem, seruans cum filiis
suis: quæ autem sursum est Hierusalem, libera est,
quæ est mater nostra. Cum ergo verus testamen-
tum ad seruitutem pertineat, vnde etiam di-
ctum est. Ejice ancillam, & filium eius, non enim
heres erit filius ancille cum filio meo Isaac. Re-
gnum autem cælorum ad libertatem, quo-
modo etiam regnum cælorum ad vetus per-
tinet testamentum?

Sed quoniam, ut dixi, etiam sic solemus
 loqui, ut Scripturas omnes legis, & Prophe-
 tarum, quæ ante incarnationem Domini
 ministrante auctoritate canonica conti-
 nentur, nomine testamenti veteris nuncu-
 pemus quis Ecclesiasticis literis, vel medio-
 criter eruditus non ignorat, * Scripturis il-
 lis promitti potuisse regnum cælorum, sicut
 etiam illud testamentum nouum, ad quod
 pertinet regnum cælorum? certe enim in il-
 lis literis apertissime scriptum est. *Eccce dies*
veniunt, dicit Dominus, & consummabo domui Is-
rael, & domui Iacob testamentum nouum, non se-
cundum testamentum, quod disposui Patribus eo-
rum, in die, quæ apprehendi manum eorum, ut edu-
cerem eos de terra Egypti. Hoc enim factum est
in monte Syna. Tunc autem Daniel Pro-
pheta non dum erat, qui dixerat. Accipient
sancti regnum altissimi. His enim verbis præ-
 mium non a veteris, sed noui testamenti
 prophetabat, sicut
 ipsum Christum ven-
 A Siquis attente consideret
 principia, & errores Pelagij,
 non immerito verebitur, ne
 aliquis

atque error lateat sub ver-
bis eius. quæ in hoc capite ex-
penduntur. Duobus enim mo-
di intelligi potest, regnum
cælorum esse promissum in ve-
teri lege vno modo ut promissum
factum virtute liberi arbitrii,
et consequenter, ut intelliga-
tur promissum tamquam con-
ferendum in statu illius legis.
Alio modo potest intelligi esse
promissum ut conferendum in
statu noui testamenti, et ra-
tione operum, quæ tunc fieri
poterant virtute gratia, quæ
in fide Christi conferebatur.
Prior sensus hereticus est, po-
sterior catholicus, et verus, ut
partim in materia de Incar-
natione dictum est, partim in
sequentibus dicitur. Pelagius
vero, cum peccatum origina-
le negat, et meritum tribuat
operibus liberi arbitrii ex sola
virtute, et merito illius, con-
sequenter cogitare potuit, et
fortasse cogitauit, premium
regni cælorum, et pertinuisse
ad vetus testamentum, sicut
ad nouum, imo etiam æque ad
legem naturæ, sicut ad legem
gratiæ. Augustinus vero, licet
hoc recte prauiderit, et hanc
ipsam distinctionem in ea,
quam aliis verbis declarat,
intendat, nihilominus Pela-
gion non tribuit errorem quem
suis verbis non satis explicuit,
sed veritatem ipsam secun-
dum se spectatam declarat.
Et ita est facilis tota doctrina
Augustini in hoc capite.

1. Cor. 3.

* In quam.

alias
ar
li.
lat.
er-
alias
? asin
ia
s,
go-
cha-
ulga-

turum, iisdem pro-
phetæ prænuntiarunt,
cuius sanguine dedi-
catum est testamen-
tum nouum, cuius te-
stamenti ministri A-
postoli facti sunt, di-
cete Beatissimo Pau-
lo. Qui idcirco nos fecit
ministros noui testamen-
ti, non litera, sed spiritu.
litera enim occidit, spiri-
tus autem viuificat.

In illo verò testa-
mento, quod quippe
vetus dicitur, et da-
tum est in monte Sy-
na, non inuenitur pro-
mitti apertissime, nisi
terrena felicitas. Vnde illa terra, quæ est
populus introductus,
et per eremum du-
ctus, terra promissio-
nis vocatur, in qua
pax, et regnum, et ab
inimicis victoriarum
reportatio, et abun-
dantia filiorum, aut
fructuum terreno-
rum, et si qua huius-
modi sunt promissa
veteris testamenti:
quibus et si figuran-
tur ad nouum testa-
mentum pertinentia
spiritualia, tamen qui

diuinus datum populo veteri, congruenter
ministrauerunt.

Quomodo ergo non merito commoue-
rentur filij Hierusalem in cælis æternæ, cum
ista discretio Apostolica, atque catholica Pe-
lagij verbis videretur auferri, et Agar quo-
modo Saræ crederetur æquari? Ille igitur
hæretica impietate Scripturæ veteris testa-
menti faciat iniuriam, quicquid ex Deo bono
summo, et vero fonte sacrilegæ impietatis
negat, sicut Marcion, sicut Manichæus, et si
qua alia pestis hoc sentit. Quapropter ut de
hac re, quod sentio, quæ possum breuitate,
complectar, sicut veteri testamento, si esse ex
Deo bono, et summo negaretur, ita et nouo
fit iniuria, si veteri æquetur. Sed cum Pela-
gus respondisset, cur dixerit in veteri testa-
mento promitti regnum cælorum, Danielis
Prophetæ commemorans testimonium, qui
Sanctos accepturos regnum altissimi aper-
tissime prophetauit, non esse alienum hoc à
fide catholica, merito iudicatum est, non se-
cundum illam distinctionem, quæ in monte
Sina promissa terrena ad vetus testamentum,
proprie pertinere monstrantur; nec tamen
improbe secundum hanc loquendi consue-
tudinem, quæ vniuersæ Scripturæ canonicæ
ante incarnationem Domini ministrata,
veteris testamēti ap-
pellatione censentur.
Non enim aliud est
regnum Altissimi,
quam Dei regnum,
aut quisquam con-
tendere audebit, aliud esse Dei regnum,
aliud regnum cælorum.

* In originali legebatu-
r ministrante, et hæc alia lectio
addebatur in margine. Sed
sine dubio hæc proprium sen-
sum continet, altera nullum
congruum reddit, alibi etiam
legitur stante.

C A P V T VII.

De sexta Pelagii propositione, et aliis
illi annexis.

POS T hæc obiectum est, quod Pelagius
in eodem suo libro dixerit, posse homi-
nem, si velit esse sine peccato, et quod scri-
bens ad viduam adulatoriæ dixerit, inueniat
apud te pietas, quæ nusquam inuenit locum,
inueniet, ubique peregrinante sed me iu-
stitia, veritas, quam iam nemo cognoscit, do-
mestica tibi, et amica fiat; et lex Dei, quæ ab
omnibus prope hominibus contemnitur, à
te sola honoretur: et iterum ad ipsam: o te fe-
licem, et beatam, si iustitia, quæ in cælo tan-
tum esse credenda est, apud te solam inue-
niatur in terris. Et in alio ad ipsam libro post
orationem Domini, et Saluatoris nostri do-
cens quemadmodum debeant sancti orare,
ait. Ille ad Deum digne eleuat manus, ille
orationem bona conscientia effundit, qui
potest dicere, tu nosti Domine, quam san-
ctæ, et innocentes, et mundæ sint ab omni
molestia, et iniquitate, et rapina, quas ad te
exten-

* Alias
Peregrin-
ans te.

* Alias
Sunt.
* Alias
Malitia.

* Videtur
desse iux-
ta, vel
quid simi-
le.

Pars I.

S

exten-